

Motion till riksdagen 2024/25:1650

av **Lawen Redar (S)**

Motverkande av diskriminering i Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att motverka diskriminering i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Diskriminering är olagligt och det utgör en av hörnstenarna i samtliga internationella konventioner om mänskliga rättigheter. För den som har blivit utsatt för diskriminering är det av avgörande betydelse att få upprättelse när ens mänskliga rättigheter har kränkts. Brott mot diskrimineringslagstiftningen ska ses som en allvarlig kränkning och rättstillsämpningen ska därför leda till högre skadeståndsnivåer i diskrimineringsmål än vad som är vanligt i andra arbetsrättsliga tvister.¹ Ett samhälle som har effektiva rättsmedel mot diskriminering, och där det är kostsamt att diskriminera, skapar en eftersträvningsvärd praxis om lika möjligheter och rättigheter.

En återkommande sägen är dock att det råder amnesti för brott mot diskrimineringslagen i Sverige.² Detta då det saknas förutsättningar för att kunna ta tillvara sina rättigheter på ett effektivt sätt och då diskrimineringsersättningens nivå är låg.

Diskrimineringsombudsmannen tog emot 4 607 anmälningar år 2023. De flesta anmälningarna avsåg diskrimineringsgrunderna etnisk tillhörighet och funktionsnedsättning. Av ekonomiska och rent tidsmässiga skäl kan myndigheten inte utreda och processa samtliga anmälningar som inkommer. Problemet är att denna ordning inte tillförsäkrar den som har blivit utsatt för diskriminering ett effektivt rättsligt skydd. I DO:s årsredovisning för 2023 anges att alla anmälningar inte leder till utredning och att myndigheten lägger ”särskild vikt vid om en enskild lidit skada eller om det rör sig om

¹ Se lagstiftarens intentioner i förarbetena. Prop. 1999/2000:143 Ändringar i jämställdhetslagen m.m. s. 60.

² SvD Debatt (2018). Svenaeus, Lena, Amnesti råder för brott mot diskrimineringslagen, <https://www.svd.se/amnesti-rader-for-brott-mot-diskrimineringslagen>.

en allvarlig kränkning.”³ Alltså inkommer diskrimineringsanmälningar som DO avslutar utan närmare utredning fastän det kan röra sig om fall där människor faktiskt har blivit diskriminerade.⁴ Myndigheten processar primärt ärenden av praxisvärde eller av allvarlig karaktär. Detta gör att många fall aldrig tas upp fastän överträdelser enligt diskrimineringslagen har ägt rum. Regeringen bör analysera hur Diskrimineringsombudsmannens uppdrag kan förändras för att möjliggöra mer processuell styrning samt även se över om diskrimineringsersättningen bör höjas.

Lawen Redar (S)

³ Diskrimineringsombudsmannen, Årsredovisning 2023, s. 18.

⁴ SOU 2016:87 Bättre skydd mot diskriminering, s. 193.